

Japansk fyrsafari

Per Sjöblom



Hela gruppen Japan Lighthouse Lovers samlade nedanför fyren Kannonzaki. Observera de klädsamma huvudbonaderna.

Det hela började med att en riktigt god vän fick jobb i Tokyo. Han flyttade dit och bosatte sig där. Visserligen med en fot kvar i den gamla världen men ändå bor han faktiskt där. Och när vi då och då träffades här hemma, berättade han märkliga historier om detta land och dess invånare. Berättelserna gjorde oss nyfikna och när ska man åka till Japan om inte när en av ens bästa vänner redan bott in sig, vet vart och hur man ska vända sig och dessutom har plats för gäster i sin bostad? Avresan sattes till 26 mars.

Uppladdningen

Böcker om att resa i Japan införskaffades. Här läste hustrun Lilian och jag på om tempel, körsbärsblomning, japanska bad, Shinkansen-tåg som kan gå 320 km i timmen och mycket annat.

Av den gode vännen fick vi veta att japaner i allmänhet är artiga och vänliga men skeptiska mot västerlänningar och svåra att komma inpå livet. Lät inte så kul men sådant har vi ju hört om oss svenskar också. Och vi förstår att det kan vara väldigt olika med den saken. Det beror alltså mer på personlighet än på var ens vaggastätt.

Hur då göra för att komma närmare några japaner? Medlemskap i förening är ju ett välkänt sätt att träffa nya vänner. Intressen och familjens medlemskap i olika organisationer inventerades och kokades ner till korta listan. Här kom Svenska Fyrsällskapet att spela en nyckelroll. Vem fråga om inte föreningens ordförande som har ett mångårigt, väldokumenterat och vittförgrenat nätverk över hela världen? Sagt och gjort: ett telefonsamtal till Esbjörn Hillberg som lovade leta i gömmorna efter någon att kontakta i Japan.

Kontakt etableras

Efter några dagar dök det upp en skriftväxling från 2008 med namnet på en man, Yoshi Yamaguchi, aktiv i något så välklingande som Japan Lighthouse Lovers. Nu var bara frågan om han var vid liv, hade kvar sin mejladress, fortfarande var intresserad av fyrar, någorlunda språkkunnig och därtill inte sjukligt misstänksam mot icke-japaner.

Ett kortfattat mejl författades där jag berättade att vi planerade att resa till Japan och att vi fått hans namn från vårt svenska fyrsällskap. En försynt fråga ställdes om det möjligen skulle kunna vara görligt att få se någon japansk fyr. Ett örike som detta har ju lång kust och borde ju i rimlighetens namn ha en mängd intressanta fyrar att bese.

Svar kom efter en vecka. Vi var så välkomna till Japan och visst gick det att ordna med besök på fyrar. Hur många ville vi se i Tokyo-området? Skulle det inte vara intressant att se några i andra änden av landet också nu när vi ändå rest så långt som från Sverige? Här fanns oanade möjligheter att borra sig ner i japansk fyrehistoria på en tvåveckors vistelse. Vi beslöt snabbt att det nog skulle vara bättre med en koncentrerad dag än att få vår hela resa bokad med tider och platser vi knappt hört talas om.

Yoshi lovade försöka sy ihop en tur för oss, förhörde sig om lämplig dag och satte igång med sina förberedelser. Dessa utmynnade i att han och några vänner i föreningen gärna tog oss med på en fyrsafari längs västra kusten i Tokyobukten söder om Yokohama. Han lovade också att hämta upp oss där vi bodde och återbörda oss efter dagens slut.

Förberedelser

Här hemma läste vi på mer om japansk kultur och hur man uppför sig socialt.



En Kannonzaki-skönhet är en skönhet även om en tänd skönhet är än skönare.

Förstod bland annat att det där med presenter är något som man bara inte får missa om man inte ska leva upp till myten om den västerländske barbaren. Sålunda införskaffades ett antal kepsar, kortlekar och bokmärken från Fyrsällskapet. Och som kronan på verket Magnus Rietz fina bok *Swedish Lighthouses*.

Resan till Japan är lång men gick bra. Lilian och jag installerade oss i Tokyo, besåg tempel och fascinerades av japanernas fascination för körsbärsblomningen. En färd upp i bergen gav oss möjlighet att bo på Ryokan, ett japanskt värdshus med Onsen, bad i heta källor. Och sedan tillbaka till Tokyo och den förestående dagen med fyrbesök.

Den stora dagen

Yoshi hämtade oss med bil på morgonen. Hans engelska visade sig vara alldeles utmärkt eftersom han bott och arbetat i USA. Hans vänner i sällskapet var i åldern 18 till 72 år, hade varierande språkkunskaper, var mycket vänliga och klart nyfikna på oss svenskar som rest så långt för att träffa likasinnade fyrentusiaster. Efter några timmes bilresa – Tokyo är en mycket stor stad – kom vi fram till hamnstaden Yokohama. Vi såg bland annat ubåtar och



Tomyodo är en riktigt traditionell japansk fyr.

andra örlogsfartyg som tydligen var stationerade här av den amerikanska flottan. Här strålade vi också samman med ytterligare fyrekamrater och nu var vi plötsligt inte mindre än nio personer. Och med grupper är det ju så att man vill tydliggöra samhörigheten, varför alla ikläddes de medförda svenska fyrkepsarna. Otroligt stiltigt.

Ytterligare en timme i bil så var det dags för den första fyren, **Kannonzaki**. Den byggdes år 1869 och var en av åtta fyrar som byggdes för att underlätta för den internationella sjöfarten i linje med det Anglo-Japanska vänskaps- och handelsfördraget. Första fyren byggdes av tegel. Den visade sig dock inte vara tillräckligt stabil och vid en jordbävning 1922 förstördes den helt. Då byggdes ett nytt fyrhus i armerad betong, vilket blott ett halvår senare skadades svårt i den mycket kraftiga jordbävningen Kanto 1923 med magnituden 7,9. Och det är denna ombyggda fyr som vi nu fick möjlighet att besöka.

Det är en 19 meter hög byggnad i vit betong med ljuskällan 56 meter ovan havsytans nivå. Ett litet museum finns i markplanet och där visas olika ljuskällor och annan teknik. Att det var svensken

Gustaf Daléns uppfinning med solventilen var dock en nyhet för våra japanska värdar.

Japansk lunch

Sedan var det dags för lunch och frågan var då om vi ville bjudas på japansk sådan eller Western style. Men inte hade vi rest över halva klotet för att äta mat lika den här hemma. Lättade över vår anpassningsförmåga förde våra värdar oss till en liten till synes oansenlig restaurang där vi tillsammans med våra värdar fick ett helt eget rum att disponera. Delikat sushi med japanskt te serverades och så kom frågan om vi möjligtvis kunde äta med pinnar. Respekt för att vi behärskade detta och ännu större blev denna när vi kunde berätta att sushi är mycket populärt i Sverige och att dessutom familjens son arbetat som sushikock.

I samband med måltiden vidtog utdelningen av ömsesidiga presenter. Stor beundran visades här för vårt lands vackra fyrar. Böcker, fyorkortlekar och bilder bytte ägare och visades runt. Dessutom en bit av en riktigt fin lins, Fresnel.

Fler fyrar

Vidare sedan till en rekonstruktion av fyren **Tomyodo**. Den byggdes ursprungligen



Att Tsurugisaki är avbemannad förstår man då trappan till vänster leder upp till en igenmurad dörr.

1648 på Cape Tomyodo och var i drift till 1872. Detta var en traditionell oljedriven japansk fyr, byggd i trä i två våningar. Nu står den i en liten park vid en sandstrand och visar besökarna hur man redan för mer än 300 år sedan visade säker färd in mot den viktiga hamnen i Uruga. Att denna nya hemvist för fyren tidigare lär ha varit en avrättningsplats för brottslingar märkte vi inget av nu. Men det kanske var för att vi var där på dagen och inte vid midnatt.

Den tredje fyren på vår resa var **Tsurugisaki**, en mycket betydelsefull fyr vid inloppet till Uragakanalen som i sin tur leder in till den stora Tokyobukten med hamnstaden Yokohama. Fyren tändes 1871 men även den förstördes av jordbävningen Kanto och byggdes om med förstärkt armering 1925. Fyren avbemannades 1991 och underhålls numera av japanska kustbevakningen.

Avslutningsvis besökte vi fyren **Jogashima** som ligger på en ö utanför den sydligaste udden av halvön Miura. Den



Hela Jogashima fyrhus är täckt av vit mosaik för att öka tåligheten mot jordbävningar.

ritades av den franske ingenjören Léonce Verny som också konstruerade ytterligare tre fyrar runt Tokyo-bukten. Efter den stora jordbävningen 1925 byggdes fyren om och fasaden är sedan dess täckt av små plattor som ser ut som mosaik, fastän helt färgat i vitt. Enligt våra japanska värdar är detta ett sätt att göra byggnaden mer tålig mot jordbävningar. Redan 1928 elektrifierades fyren och har nu ett vitt blänk var 15:e sekund med en lysvidd på 28 km.

Sedan rundade vi av med en summering av den händelserika dagen genom att bjuda på kaffe och glass. Vi skingrades i olika bilar och vår värd Yoshi körde oss hela vägen hem till Tokyo igen. Behagligt trötta efter en välmatad dag med inte mindre än fyra fyrbesök, sju nya vänner, traditionell japansk lunch och närmare 200 km på vägar med vänstertrafik.

Hemma igen

Väl hemma tillbaka i Sverige började så sorteringen av alla intryck från resan. Fa-



Med en fyr, en tydlig karta och en bra beskrivning är det ingen konst att veta exakt var man befinner sig.

milj och vänner fick höra om våra äventyr. Efter en tid stod det klart att det som rönte störst intresse var att vi kom i nära samspråk med "riktiga japaner", alltså människor som lever och verkar där med vilka vi delar ett intresse, i det här fallet fyrar. Vi hade förmodligen kommit i kontakt med andra människor om vi haft förkärlek för skeppsbygge, festkläder eller japansk whisky, som ju är jättegod. Det väsentliga är ett gemensamt intresse för något som berör. Och det gör ju fyrar.

Fortsättning följer

Här kunde historien varit slut om det inte varit för att jag talade om för Yoshi Yamaguchi att det var dagen med honom och hans sällskap som våra vänner här hemma i Sverige var mest intresserade av att höra mer om. Då berättade han att deras gäng hade fått en så positiv bild av Sverige att nu planeras en resa hit. I månadsskiftet maj-juni 2016 har så vi förhoppningsvis en grupp japanska fyrentusiaster på besök i Stockholms skärgård. Här kan vi ju inte erbjuda bilfärd mellan öarna utan får hitta andra lösningar. Det skulle ju vara väldigt roligt om vi kunde bli flera medlemmar ur

Fyrsällskapet som gör en gemensam utflykt och visar upp någon intressant fyr i vår vackra skärgård.

Häng med

Skulle du som läser detta vilja följa med när vi tar oss ut mot havsbandet med våra japanska gäster, kanske dela med dig av dina kunskaper, få en upplevelse att berätta skrönor runt och därtill knyta nya vänskapsband så lägg gärna en intresseanmälan till per.sjoblom@hotmail.com.



Yoshi Yamaguchi, vår värd på en härlig fyrsafari och dito lunch.